

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/3659. számú

törvényjavaslat

a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról

**Előadó: Dr. Kóka János
gazdasági és közlekedési
miniszter**

Budapest, 2007. szeptember

2007. évi törvény

a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról

1. §

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) 1. §-a (1) bekezdésének *h*)-*i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *j*)-*k*) ponttal egészül ki:

[E törvény hatálya alá tartozik:]

„h) a geotermikus energia hasznosítása, valamint a felszín alatti víz termelésével együtt nem járó kutatása és kinyerése;

i) az állam más törvény hatálya alá nem tartozó földtani feladatai;

j) az ásványnyersanyag-kitermelés során keletkező hulladék kezelése;

k) az a)-j) pontokban felsorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges létesítmények és berendezések.”

2. §

A Bt. 5. §-ának (1) bekezdése a következő *h*) ponttal egészül ki:

[A bányafelügyelet engedélyezi:]

„h) az ásványnyersanyag-kitermelés során keletkező hulladék kezelését.”

3. §

A Bt. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog kérelemre, a bányafelügyelet hozzájárulásával átruházható. A hozzájárulás iránti kérelmet az átvevő nyújtja be.”

4. §

A Bt. 20. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bányajáradék mértéke - a (4) és (5) bekezdésben meghatározott kivétellel - a hatósági engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek:

a) a kőolaj, a föld alatti gáztárolás kényszerű párnagáz lecseréléséből származó földgáz kitermelése, az 1998. január 1. után termelésbe állított mezőkön kitermelt földgáz esetében 30%-a,

b) az 1998. január 1. előtt termelésbe állított mezőkön kitermelt földgáz esetében

ba) *J* %-a, ahol

$$J = \frac{P - A \times k}{P} \times 100$$

- J: a bányajáradék százalékos mértéke,
P: a közüzemi nagykereskedő által 1996. novemberben kötött hosszú távú szerződés alapján vásárolt földgáz számlával igazolt átlagára,
A: a hazai kitermelésű földgáz elismert értéke 2003-ban
k: korrekciós tényező; melynek értéke 2003-ban 1, és az ezt követő években évenként az ipari - élelmiszeripar nélküli - belföldi értékesítés árindexével növekszik.

bb) 30%-a, amennyiben a bányajáradék ba) pont szerint számított mértéke a 30%-ot nem éri el,

c) a nagymélységű nem konvencionális eljárással termelt földgáz, a magas inertgáz tartalmú földgáz és a széndioxid gáz esetében 12%-a,

d) az energiahordozók kivételével a külfejtéssel termelt nemfémes ásványi nyersanyagok esetében 5%-a,

e) szilárd ásványi energiahordozók mélyműveléses bányászata esetén 0%-a,

f) egyéb szilárd ásványi nyersanyagok esetében 2%-a.

A miniszter - az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben - ásványvagyon-gazdálkodási vagy egyéb közérdekből a bányajáradék mértékét csökkentheti.”

5. §

A Bt. 21. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A hatósági engedély alapján történő bányászati tevékenység végzésére a Bt. 13. §-ának előírásait kell megfelelően alkalmazni.”

6. §

A Bt. a következő új 22/B. §-sal egészül ki:

„22/B. § (1) A geotermikus energia kutatásának engedélyezésére és a kutatás hatósági felügyeletére a földtani kutatás engedélyezésének és hatósági felügyeletének szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Geotermikus energiát kinyerni a földkéreg e célra elhatárolt részéből (geotermikus védőidom) szabad.

(3) A geotermikus védőidomot a bányafelügyelet jelöli ki.

(4) A geotermikus védőidomon belül a jogosult írásbeli hozzájáruló nyilatkozata nélkül geotermikus energia kinyerését szolgáló létesítmény más részére nem engedélyezhető.

(5) A geotermikus védőidomról a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.”

7. §

A Bt. 26. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bányatelket kérelemre, külfejtéses művelésre vonatkozó bányatelek esetében az ingatlantulajdonosoknak a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervével és az ingatlanok használati, hasznosítási, illetve rendelkezési jogával kapcsolatos észrevételei figyelembevételével a bányafelügyelet határozatban állapítja meg.”

8. §

A Bt. 26/A. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (7) és (8) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, ha
a) a kitermelés, illetve az üzemszerű tárolás megkezdésére megállapított határidőt engedély hiányában elmulasztja,
b) a meghatározott térítésfizetési kötelezettségének nem tesz eleget,
c) jogutód nélkül megszűnik.

(7) A bányatelekben fennálló bányászati jog új jogosítottját – pályáztatást követően – a bányafelügyelet határozatban jelöli ki.

(8) A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a hivatalos lapjában – szénhidrogének esetében az Európai Unió hivatalos lapjában is – meghirdeti.”

9. §

A Bt. 26/B. §-ának (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A bányafelügyelet a bányatelket kérelemre módosíthatja. Ha a módosítás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelket érint, a módosításról rendelkező jogerős határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelekben bekövetkezett módosulás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése végett. A bányatelek módosítására a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.”

„(5) A bányavállalkozó kérelmére vagy hivatalból a bányatelket a bányafelügyelet határozattal a nyilvántartásból törli és erről az érintetteket értesíti, valamint a jogerős határozattal megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. A bányatelek volt jogosultjának kötelezettségei a bányakárok megtérítése, a tájrendezés és a biztonság, valamint a környezet- és természetvédelem tekintetében a bányatelek törlését követően is fennállnak.”

10. §

A Bt. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A súlyos balesetet és súlyos üzemzavart a bányavállalkozó köteles azonnal a bányafelügyeletnek, amennyiben vízbetörés vagy hulladékkezelés során következik be, a környezetvédelmi továbbá vízügyi hatóságnak is bejelenteni. A bejelentés és vizsgálat rendjét a bányabiztonsági szabályzatban kell meghatározni. A súlyos üzemzavar körét a miniszter rendeletben állapítja meg.”

11. §

A Bt. 36. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg e § a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az e törvény hatálybalépése előtt keletkezett bányászati célú mélyfúrásokkal kapcsolatos tájrendezési feladatok elvégzésére az köteles, aki 2004. december 31-én e bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa, vagy aki e határidő után a mélyfúrás tulajdonjogát megszerezte.

(5) A tulajdonos köteles a (4) bekezdés szerinti feladatok elvégzésére vonatkozó – a tájrendezés végrehajtásának ütemezését is magában foglaló – tájrendezési tervet készíteni, és a bányafelügyelethez jóváhagyásra benyújtani.

(6) Nem kell elvégezni azoknak a bányászati célú mélyfúrásoknak a tájrendezését, amelyek hasznosításra kerülnek. A hasznosításra vonatkozó felülvizsgálat elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt.”

12. §

(1) A Bt. 41. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Szabálytalanul folytatja a bányászati tevékenységet a bányavállalkozó, ha azt

- a) műszaki üzemi terv, illetve kutatási terv nélkül vagy attól eltérően,
- b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével,
- c) a bányajáradék megállapítására vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettségét hibásan, késedelmesen, vagy azt elmulasztva,
- d) az ásványianyag-kitermelés során keletkező hulladék kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével,
- e) a geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására vonatkozó szabályoktól eltérően gyakorolja.”

(2) A Bt. 41. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A bányavállalkozó bányászati tevékenységből eredő kötelezettségei teljesítésére, különösen a bányakárok megtérítésének, a tájrendezési kötelezettség teljesítésének, ideértve a hulladékkezelő létesítmények környezeti kárait és rehabilitációs munkálatait is, pénzügyi fedezetére a miniszter a koncessziós szerződésben a bányavállalkozó ajánlata alapján, a bányafelügyelet az engedélyben biztosítási szerződés megkötését vagy biztosíték adását írja elő. Ha a bányavállalkozó a megadott határidőre e kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet – a kötelezettség teljesítéséig – a bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását felfüggesztheti.”

13. §

A Bt. 42. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A földalatti bányatárségek és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítására készített műszaki tervet a bányafelügyelet engedélyezi, és annak végrehajtását ellenőrzi.”

14. §

(1) A Bt. 43. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében – az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott – műszaki-biztonsági, munkavédelmi, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási, piacfelügyeleti és földtani hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák földalatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.”

(2) A Bt. 43. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A bányafelügyelet működését saját bevételeiből és központi költségvetési támogatásból fedezi. A bányafelügyelet részére felügyeleti tevékenységéért a bányatelek jogosultja, külön jogszabály szerint földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, PB-gáz forgalmazói engedélyes felügyeleti díjat köteles fizetni. A felügyeleti díj éves mértéke a bányatelekből a tárgyévet megelőző évben kitermelt ásványi nyersanyag bányajáradék-köteles része értékének 0,3%-a, egyebekben az engedélyes tevékenység tárgyévet megelőző évi árbevételének 0,3%-a. A bányafelügyelet eljárásaiért igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A felügyeleti díj – legfeljebb a tárgyévre megállapított fizetési kötelezettség erejéig – csökkenthető a fizetésre kötelezett által a bányafelügyelet eljárásaiért a tárgyévben megfizetett igazgatási-szolgáltatási díjak összegével.”

15. §

A Bt. 43/B. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bányahatósági eljárásokban, ha az eljárás több mint 20 ingatlantulajdonost és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogszerű használót érint, a bányafelügyelet hatósági közvetítőt vehet igénybe.”

16. §

A Bt. 44. §-a (1) bekezdésének *n*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő *o*)-*r*) ponttal egészül ki:

[A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik – figyelemmel a 43. § (3) bekezdésében foglaltakra –:]

„*n*) az ásványi nyersanyag-kitermelés során keletkező hulladék kezelése, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése, valamint bezárása és utógondozása,

o) az *a*)-*n*) pontokban felsorolt tevékenységekhez és létesítményekhez alkalmazott nyomástartó berendezések és rendszerek építése, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,

- p) a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsági szintjének növeléséhez és az adatok nyilvántartásához fűződő állami érdek érvényesítése,
q) a földtani közeg által okozott veszélyek és káros folyamatok elleni védelem szempontjainak érvényesítése,
r) a földtani közeg hasznosítási lehetőségeinek számbavétele, értékelése és a hasznosítás földtani feltételeinek meghatározása.”

17. §

(1) A Bt. 49. §-ának 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„4. *„Bányászat (bányászati tevékenység)“*: ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, valamint az ásványvagyon-gazdálkodás. Bányászati tevékenységnek minősül:

- a) a kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett előkészítése, osztályozása, a szénhidrogén-bányászatban elsődleges feldolgozása,
- b) a haszonanyagok helyben végzett készletezése,
- c) az ásványi nyersanyag-kitermelés során keletkező hulladék helyben történő kezelése,
- d) a bánya szüneteltetése, bezárása, a szénhidrogénmező felhagyása,
- e) a bányászati tevékenység befejezését követő tájrendezés,
- f) a szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása és hasznosítása, továbbá
- g) a felszín alatti víz kutatásával és kitermelésével nem járó geotermikus energia kutatás, kinyerés és hasznosítás is.”

(2) A Bt. 49. §-ának 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„6. *„Előkészítés“* a kitermelést közvetlenül követő tevékenység – ideértve az ehhez tartozó zagytározó létesítését, használatát és megszüntetését –, amely magában foglalja az ásványi nyersanyagok üzemi gyűjtését, szállítását, fizikai elválasztását, felaprózását, osztályozását, kioldását és mechanikai fizikai, biológiai, termikus vagy kémiai módszerekkel történő dúsítását, a kőolaj, földgáz tisztítását, szétválasztását, de nem ideértve az olvasztást, a termikus gyártási folyamatokat és a kohászati eljárásokat.”

(3) A Bt. 49. §-ának 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„11. *„Geotermikus energia“*: a földkéreg belső hőenergiája.”

(4) A Bt. 49. §-ának 21. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„21. *„Meddőhányó“*: az ásványi nyersanyag kitermelése során vagy azzal együtt kitermelt és attól leválasztott szilárd meddőanyagok felhalmozott tömege.”

(5) A Bt. 49. §-ának 26. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„26. „Szolgáltatásra köteles földtani adat”: azok a földtani adatok, amelyeket földtani vagy ásványi nyersanyagkutatás, kitermelés során a bányavállalkozó közvetlenül vagy a földtani alapadatok feldolgozásával közvetett módon megismer.”

(6) A Bt. 49. §-ának 32. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„32. „Meddőanyag”: egy adott ásványi nyersanyag-kitermelőhely vonatkozásában az olyan ásványi anyag,

- amely a haszonanyag alkotta telep (közetest) fölött, alatt, mellett vagy azon belül, de elkülönült közetestben fordul elő és

- amelynek bizonyos mértékű kitermelését a haszonanyag leművelése szükségessé teszi és

- amelynek meddővé minősítését a bányafelügyelet engedélyezte.”

(7) A Bt. 49. §-a a következő 37-39. pontokkal egészül ki:

[E törvényben használt egyes kifejezések a következőket tartalmazzák:]

„37. „Magas inertgáz tartalmú földgáz”: az olyan földgáz, amelyben a nem éghető gázok (joghatású méréssel meghatározott) aránya eléri, vagy meghaladja az 50 (térfogat) %-ot.

38. „Nagymélységű nem konvencionális eljárással termelt földgáz”: az olyan földgáz, amelyet 4000 méternél mélyebb, alacsony áteresztőképességű tárolókból rétegserkentési technológia alkalmazásával termelnek.

39. „Egyéb gázok és termékei vezetéke”: tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a szállító-, elosztó csővezeték, amely a földgázon kívüli egyéb gázt, fluidumot vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (előkészítő üzem, feldolgozó üzem), indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.

A vezetékek alkotórészei:

- indító- és átadóállomás,

- a vezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,

- a vezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.”

18. §

A Bt. 50. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A törvény 9. §-ában megjelölt területek minősítéséről, a minősítések ötvenként történő felülvizsgálatáról és a koncesszióra jelölhető zárt területek közzétételéről a bányafelügyelet gondoskodik.”

19. §

(1) A Bt. 50/A. §-ának (1) bekezdése a következő p)-r) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány]

„p) a szolgáltatásra köteles földtani adatok körére és az adatszolgáltatás rendjére,
q) a 26/A. § (7) bekezdése szerinti pályázat tartalmi követelményeire,
r) a geotermikus védőidom meghatározására és kijelölésére”

[vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.]

(2) A Bt. 50/A. §-a (2) bekezdésének i), pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és e bekezdés a következő j) ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a miniszter]

„i) az Európai Unió irányelveiben előírt, az ásványi nyersanyagkutatásról, feltárásról és termelésről szóló, valamint az ásványvagyongazdálkodással, továbbá az ásványi nyersanyag-kitermelés során keletkező hulladékkal kapcsolatos jelentés elkészítésének, az Európai Bizottsághoz történő továbbítás és a közzététel rendjének,

j) a földtani szakértői engedélyek kiadására vonatkozó szabályoknak”

[rendeletben történő megállapítására.]

20. §

A Bt. 51. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 94/22/EK irányelve (1994. május 30.) a szénhidrogének kutatására, feltárássá és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2003/55/EK irányelve (2003. június 26.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról, 3. cikke 3. és 8. pontja, 14. és 19. cikke.”

21. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő 46. napon lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Bt. 16. §-át követő cím, a Bt. 20. §-a (2) bekezdése c) pontjának „energetikai hasznosítás céljából” szövegrésze, a Bt. 20. §-a (14) bekezdésének „az állami földtani feladatokat ellátó szerv szakvéleményének figyelembevételével” szövegrésze, 43. §-a (7) bekezdésének „illetőleg ellátja a 20/A. §-ban meghatározott állami feladatokat” szövegrésze, 51. § a) pontjának „valamint” szövegrésze,

b) a Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény 17/B. §-ának (9) bekezdése, valamint

a 17/C. §-a (2) bekezdésének „az állami földtani feladatokat ellátó közigazgatási szerv szakvéleményében foglaltakra tekintettel, továbbá” szövegrésze.

(3) E törvény 5. §-ában foglaltakat e törvény hatályba lépését követő egy év elteltével kell alkalmazni.

(4) A Bt. 36. §-ának (5) bekezdése szerinti tájrendezési terv kidolgozását és jóváhagyásra történő beterjesztését, valamint a (6) bekezdésben szereplő felülvizsgálatot e rendelkezés hatálybalépését követő egy éven belül el kell végezni.

(5) Ez a törvény az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikk 3. és 8. pontjának, valamint 14. és 19. cikkének való megfelelést szolgálja.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Az ágazati-szakmai törvények közül a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvényt (a továbbiakban: Bt.) az Országgyűlés 1993. április 20-ai ülésnapján fogadta el. Az eltelt 14 év alatt a Bt. jelentősebb módosításáról az 1997. évi XII. törvény, majd a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény rendelkezett. Az utolsó módosítás a bányatörvény földgáziparral kapcsolatos szabályrendszerét érintette. A jelen módosítási javaslat alapvető indokai a következők:

- a 2006/21/EK irányelv (a továbbiakban: az irányelv) jogharmonizációja;
- a földtani és bányászati szakigazgatást érintő 2007. évi változások;
- a geotermikus energia hasznosításával kapcsolatos jogbiztonság növelése;
- a bányászati engedélyezési eljárás korszerűsítése;
- a magas inertgáz tartalmú földgáz kitermelésnek ösztönzése.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A Bt. tárgyi hatályát indokolt kiterjeszteni az irányelv tárgyi hatályának megfelelően. A Bt. 1. §-a (1) bekezdésének h) pontját a geotermikus energiáról módosítani kell a törvény szóhasználatának megfelelően az egységes jogalkalmazást elősegítendő.

A 2. §-hoz

A Bt. 5. §-ának (1) bekezdését ki kell egészíteni az ásványinyersanyag-kitermelés során keletkező hulladék kezelésének bányafelügyeleti engedélyezésével.

A 3. §-hoz

A Bt. 6. §-ában a bányászati jog átruházási eljárásban szükséges a kérelmező személyét rögzíteni, mivel az eljárások során bizonytalanságot okoz, ha két kérelmező (átadó és átvevő) is felléphet. Az átvevő személye mellett szól, hogy a bányafelügyeleti hozzájárulás megszerzéséhez benyújtandó kérelemnek az átruházási megállapodáson kívül az átvevő jognyilatkozatait és jogállására vonatkozó igazolásokat kell tartalmaznia.

A 4. §-hoz

A bányajáradék mértékét a Bt. 1993-ban 12%-ban állapította meg mind kőolajra, mind földgázra. A törvény elfogadásakor a kőolaj szabadáras volt, a földgáz hatósági áras, a kőolaj világpiaci ára 20USD/hordó körül ingadozott.

2003-ban a földgáz piaci ár bevezetésekor a lakossági kompenzációs rendszer finanszírozási forrásának biztosítás érdekében az 1998 előtt termelésbe állított mezők bányajáradékát az importárhoz igazodóan egy formula szerint állapította meg a törvény, amelynek mértéke meghaladja a 60%-ot. Az 1998 után termelésbe állított mezőkről származó földgáz bányajáradéka a kőolajjal azonosan 12%-ban lett meghatározva.

A bányajáradék fenti mértékének megállapításakor 25-30USD/bbl-es árprognózisok voltak. 2005-ben a kőolajárak gyors növekedése idején sem prognosztizáltak 40USD/hordó olajárnál magasabbat, amely azonban 2006-ban már meghaladta a 70USD/hordó árat, és átmeneti csökkenés után újra 70USD/ hordó feletti az olajár. Analóg a helyzet a földgáz esetében is, mert a földgáz árak a kőolaj árakat követik.

A tartósan magas olajárak indokoltá teszik a 12 %-os bányajáradék növelését 30%-ra.

A járadék emelés nem érintené a nagy mélységű - 4000m-nél mélyebbről - nem konvencionális eljárással termelt földgáz járadékát, és 12% maradna a nagy inertgáz tartalmú (a metán tartalma kisebb mint 50%) földgáz járadéka is. Az első esetben a makói medencében nagy mélységben lévő gázokról van szó, amely rendkívül kockázatos és még ha sikerülne is a termelésbe állítás, az bizonyosan nagyon drága lenne, és alacsony járadék mellett sem biztos a megfelelő jövedelmezőség.

A 5. §-hoz

A bányászati tevékenységet végző személyre vonatkozó szabályok egységesítését szolgálja a módosítás. A koncesszió és a hatósági engedély alapján bányászati tevékenységet végzők azonos elbírálás alá esnek.

A 6. §-hoz

A Bt. kiegészítése indokolt egy 22/B. §-sal a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása engedélyezésének sajátos szabályairól. Ennek fontos elemei a liberalizált földtani kutatás; a védőidom, amely biztosítja a kizárólagos kinyerést; és a létesítmények műszaki-biztonsági felügyelete.

A 7. §-hoz

A Bt. 26. §-a (3) bekezdésének módosítását a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CX. törvény 96. §-ának (4) bekezdése teszi szükségessé.

A 8. §-hoz

A Bt. 26/A. §-ának (6) bekezdésében felsorolt esetekben a bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, és a bányatelekben fennálló bányászati jogot átruházásra a bányafelügyelet honlapján, a Bányászati Közlönyben – szénhidrogének esetében az Európai Unió Hivatalos Lapjában is – meghirdeti.

A jelenlegi szabályozás szerint (Bt. Vhr. 22. § (6)) a Kincstári Vagyoni Igazgatóság (továbbiakban: KVI) ruházta át a bányászati jogot a pályázat alapján kijelölt kérelmezőnek.

Ez az eljárás számtalan aggályt vet fel (pl.: a KVI-re vonatkozó szabályokkal ellentétes a Bt. Vhr. pályáztatásra vonatkozó rendelkezése).

Ezen ellentmondások kiküszöbölését szolgálja a módosítás, amikor a bányafelügyeletet jogosítja fel a törvény az új jogosított személyének hatósági határozatban történő kijelölésére, hasonlóan a bányatelek megállapítási eljáráshoz.

A 9. §-hoz

A Bt. 26/B. §-ában a bányatelek módosításnak az ásványi nyersanyagok elhelyezkedésén kívül más oka is lehet (pl. gazdasági megfontolás). A hatályos szabályozás felesleges korlátozást tartalmaz. A módosítás megengedhetőségének feltételelessége ellenben biztosítja a bányafelügyelet számára azt a jogi lehetőséget, hogy az állam érdekét (az ásványvagyon-védelmi, ásványvagyon-gazdálkodási feltételek érvényesítésével) biztosítani tudja.

A 10. §-hoz

A „Súlyos balesetek és súlyos üzemzavarok” fejezet kibővítését az irányelv indokolja. Az irányelv megalkotásának központi eleme volt az ilyen balesetek elkerülése (l. nagybányai gátszakadás).

A 11. §-hoz

A Bt. módosítása azt a célt szolgálja, hogy a szénhidrogénre meddő, vagy a használaton kívüli, az aktuális gazdasági paraméterek mellett gazdaságos szénhidrogén termelésre nem alkalmas kutak más célú hasznosítása lehetővé váljon. A fölösleges kútfelszámolás nem érdeke az államnak, mert új vállalkozások indulását akadályozhatja meg, illetve az állami tulajdonú meddő kutak esetében költségvetési kiadást eredményezhet.

A 12. §-hoz

A Bt. 41. §-ának kibővítését két további ponttal az irányelv hatálya alatti és a geotermikus energiával kapcsolatos jogosulatlan vagy szabálytalan tevékenységek szankcionálása teszi szükségessé. Ugyanitt a pénzügyi garancia-köteles tevékenységek kiterjesztése az irányelv rendelkezéseinek megfelelően elősegíti a környezeti károkozásért történő helytállást.

A 13. §-hoz

A Bt. 42. §-a (3) bekezdésének módosítását a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 96. § (4) bekezdése teszi szükségessé.

A 14. §-hoz

A Bt. 43. §-a (3) bekezdésének módosítását a Bt.-ben meghatározott földtani feladat indokolja és az IRM korábbi véleménye alapján a hatásköröket törvényben kell megállapítani.

A 43. § (9) bekezdésének módosítását, azaz a vegyes finanszírozást az intézményi átalakulás teszi szükségessé. Az átalakulás előtt a Magyar Bányászati Hivatal saját bevételeiből gazdálkodott, a Magyar Geológiai Szolgálat és a SZÉSZEK költségvetési támogatást kapott. Az új intézmény „öröklí” a bányafelügyelet saját bevételeit, ugyanakkor a beolvasztott tevékenységek forrása részben központi költségvetési támogatás.

A felügyeleti díj korábbi bevezetésének hatásait vizsgálva az a tapasztalat, hogy a bányavállalkozók egy köre (amelyek csekély mértékű bányászati tevékenységet végeznek) a befizetett felügyeleti díj nagyságát jóval meghaladó igazgatás-szolgáltatási díj-kedvezményben részesül a meglévő mentesség alapján. A módosítás azt a cél szolgálja, hogy a tárgyévre megállapított felügyeleti díj mértékéig történjen a mentesítés, az e fölötti igazgatás-szolgáltatási díjat ezen vállalkozóknak is meg kell fizetni. Ennek összesített hatása évente legfeljebb 10 MFt lehet, de megakadályozza, hogy a bányavállalkozók a hatályos jogszabály által biztosított kedvezménnyel visszaéljenek, illetve olyan kép alakuljon ki, mintha a sokat fizetők mentesítenék a keveset fizetőket, amely versenyellenes állapot lenne.

A 15. §-hoz

A Bt. 43/B. §-ának módosítása pontosítja, hogy mely eljárások keretében kell alkalmazni a hivatkozott rendelkezést.

A 16. §-hoz

A 44. § kibővítése a bányafelügyelet földtani hatáskörének definiálásával szintén a Magyar Geológiai Szolgálat bányafelügyeletbe történő beolvadása miatt indokolt. Ez évtizedes hiányt pótol. A további kiegészítést az irányelv miatt kell megtenni.

A 17. §-hoz

A 49. § fogalom-meghatározásait több helyen javasolt módosítani, főként az irányelvben megadott definícióknak megfelelően, valamint a magas inertgáz tartalmú földgáz és a nagy mélységű nem konvencionális eljárással termelt földgáz megfogalmazásával.

A 18. §-hoz

A Bt. 50. §-a (5) bekezdésének módosítását a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 96. § (4) bekezdése teszi szükségessé.

A 19. §-hoz

A Bt. 50/A. § felhatalmazás-módosításaira részben az intézményi átalakulás miatt volt szükség. Ilyenek a földtani adatszolgáltatásról, a földtani szakértői engedélyekről kiadandó rendeletek.

A 20. §-hoz

Az irányelvre történő utalás a Bt. 51. §-ában a jogharmonizáció kötelező eleme.

A 21. §-hoz

A Bt. 17. §-a előtti cím törlése szükséges, a szakaszt 2003-ban törölték, a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása nem koncesszió keretében történik, így nem a II. Részben van a helye.

A Bt. 20. § (2) c) módosítása is a tárgyi hatálynak és az (1) bekezdésnek („a kitermelt ... geotermikus energia után az államot ... bányajáradék illeti meg”) megfelelő pontosítás, ezt a szakaszon belüli ellentmondást oldja fel.

A (3) bekezdés lehetőséget teremt a nem társasági formában tevékenykedő bányavállalkozóknak gazdasági társaság létrehozására. A (4) bekezdés a 36. § (6) bekezdésben szereplő felülvizsgálatra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket tartalmazza.